

บทคัดย่อ

ชื่อภาคานิพนธ์ : ความเครียดในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม
ของตำรวจสายตรวจ สังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 9
กองบัญชาการตำรวจนครบาล

ชื่อผู้เขียน : พันตำรวจโท สัญญา ประกอบผล

ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)

ปีการศึกษา : 2544

การศึกษาวิจัยเรื่อง ความเครียดในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมของตำรวจสายตรวจ สังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 9 กองบัญชาการตำรวจนครบาล ในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาความเครียดในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ และ 2) ปัจจัยมีผลต่อความเครียดในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยในการศึกษครั้งนี้ ตัวแปรตาม คือ ความเครียดในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง และปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เครื่องมือในการศึกษาคือแบบสอบถาม สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูล นั้น ใช้วิธีการแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างกรอกข้อมูล กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคครั้งนี้ คือ ตำรวจสายตรวจ สังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 9 ใช้วิธีการเลือกโดยการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ จาก 10 สถานี ๆ ละ 30 คน รวม 300 คน

ผลการศึกษา มีดังต่อไปนี้

สภาพความเครียดในการปฏิบัติงานตำรวจสายตรวจโดยรวม มีความเครียดในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปกติ โดยสภาพจิตใจเครียดมากกว่าสภาพร่างกายเล็กน้อย เมื่อพิจารณาสภาพความเครียดของแต่ละบุคคล พบว่า มีเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจ ร้อยละ 12.7 มีความเครียดในการปฏิบัติงานสูง สภาพความเครียดทางร่างกายที่พบมาก คือ ปัญหาการนอนไม่หลับ หรือ หลับ ๆ ตื่น ๆ มีอาการผิดปกติเกี่ยวข้องกับท้อง เช่น ท้องผูก ท้องเสีย ส่วนความเครียดทางจิตใจ ที่พบมากและอยู่ในภาวะความเครียดสูง คือ ความไม่สบายใจอยู่บ่อยครั้งของเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจ

ปัจจัยที่มีผลต่อความเครียดในการปฏิบัติงาน ผลการทดสอบ พบว่าปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อความเครียดในการปฏิบัติงาน ได้แก่ อายุ สถานภาพ การมีบุตร จำนวนสมาชิกในครอบครัว รายได้ต่อเดือน งานพิเศษ การเปรียบเทียบรายได้กับรายจ่ายต่อเดือน การครอบครองที่พักอาศัย และสภาพปัญหาสิ่งแวดล้อมในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับสภาพปัญหาความแออัด ยวดยานบนท้องถนน และปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลต่อความเครียดในการปฏิบัติงาน ได้แก่ ด้านการบังคับบัญชา ด้านศักดิ์ศรีในอาชีพตำรวจ ด้านบทบาท ด้านลักษณะนิสัยบุคคล

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้บังคับบัญชาไม่ควรเคร่งครัดกฎเกณฑ์ในการปฏิบัติหน้าที่มากจนเกินไปจนทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีความเครียดในการปฏิบัติงาน
2. ผู้บังคับบัญชาควรรับฟังความคิดเห็นและให้ความสนใจในการเสนอความคิดเห็นของผู้ใต้บังคับบัญชาในการปฏิบัติงาน
3. ในการพิจารณาความดีความชอบ ขึ้นเงินเดือน ผู้บังคับบัญชาควรใช้หลักเกณฑ์ที่เป็นธรรมไม่ควรเห็นแก่พรรคพวก โดยใช้ผลการทำงานมาพิจารณาอย่างเที่ยงธรรม
4. ควรมีการประชาสัมพันธ์ผลการปฏิบัติงานของสถานีตำรวจที่ดีเด่น เช่น ผลการจับกุมคนร้ายในคดีสำคัญให้ประชาชนได้ทราบ เพื่อสร้างภาพลักษณ์ในอาชีพตำรวจ
5. ผู้บังคับบัญชา ควรเชิดชูตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ดีเด่นให้เป็นประจักษ์ต่อเพื่อนร่วมงานและประชาชน เพื่อเป็นเกียรติประวัติให้เกิดความภาคภูมิใจในอาชีพตำรวจ
6. ควรปลูกฝังให้เจ้าหน้าที่ตำรวจโดยเฉพาะตำรวจสายตรวจ ซึ่งทำหน้าที่เป็นส่วนที่พบปะประชาชนในพื้นที่โดยตรงให้ปฏิบัติงานด้วยความเข้มแข็ง มีความซื่อสัตย์ สุจริตต่อหน้าที่
7. ควรมีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงวิธีขั้นตอนในการปฏิบัติงาน อาทิเช่น เปลี่ยนหน้าที่การตรวจจากสายตรวจดูยามเป็นสายตรวจเดินเท้า จากสายตรวจรถจักรยานยนต์เป็นสายตรวจรถยนต์ เป็นต้น รวมทั้งมีการปรับปรุงการเข้าเวรการปฏิบัติหน้าที่ด้วย และผู้บังคับบัญชาควรดูแลความรับผิดชอบของสายตรวจให้แต่ละคนมีความเหมาะสมไม่รับผิดชอบมากหรือน้อยไป

ABSTRACT

Title of Research Paper : Stress in the Operation of Criminal Prevention
and Suppression of Patrol Police in Metropolitan
Police Division 9

Author : Pol.Lt.Col. Sanya Prakobphol

Degree : Master of Arts (Social Development)

Year : 2001

The study was aimed at finding out (1) the work stress in crime prevention and suppression of patrol police and (2) the factors contributing to their work stress. The dependent variable was the work stress of the patrol police and the independent variables was the general background variable of the sample and other related factors. Copies of a questionnaire were distributed to the patrol police to fill out. The sample group consisted of 300 patrol policemen : 30 from each of the 10 police station under the Metropolitan Division 9. They were selected by accidental random sampling.

The findings were summed up below.

As a whole, the work stress of the patrol police was found to be normal. They experienced slightly more mental stress than physical stress. When individual patrol policemen' work stress was considered, about 12.7 percent experienced high work stress. The most often found physical stress was insomnia or the inability to sleep soundly and stomach problems. The most often mental stress found to be at a high level was depression.

The factors found to significantly contribute to their work stress were age, status, having children to be taken care of, number of household members, salary, special assignments, struggle to make ends meet, land and house ownership, and work environment, especially the traffic congestion. Other factors also affecting their work stress were supervision, dignity of the police, the role and personal character.

Recommendations

1. The superior should not be too strict in work because this makes the subordinates become stressful.
2. The superior should listen to and pay attention to the subordinates' opinions about work.
3. The superior should be fair in promoting the subordinates. The merit system should be used for promotion and giving a double rise to any subordinate.
4. The outstanding performance of the police station should be publicized such as arrests of the criminals in important cases. This will create a good image of the police.
5. The superior should praise the police where performance is outstanding this should be done in front of their colleague and the public so that they will be proud of their job.
6. The police, especially the patrol police who have to regularly meet people in the area under the responsibility, should work with enthusiasm and honesty.
7. The work procedures should be adjusted. For example, the patrol police who man the police box should shift their duty to walking patrol police. The patrol police who use motorcycles in their work should resort to patrol cars instead. Improvement should be made in workshifts. The superior should see that the workload for an individual police is appropriate.